כיצד חוסל התור

1125 אוטובוסי „אגד" עוברים מדי יום ביומו 200 אלף קילומטר בכביש. הארץ כדי להביא 400 אלף נוסעים ל־850 יישובים.

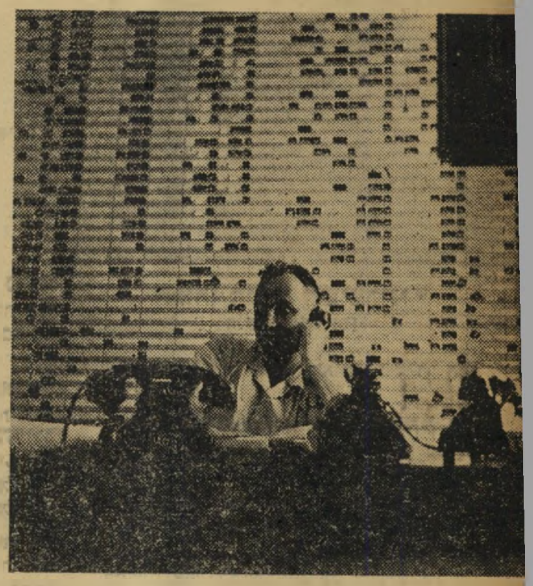

המרכז המכוון. לפי לוח סידור העבודה שמאחוריו ידע נחום סנבלט, איש תחנת אגד בתל־אביב, בכל רגע איפה נמצא כל נהג ואוטובוס, יכול לכוונם לכל מקום.

הנוסעת בקו עמיקם—תל־אביב שילדה את בתה באוטובוס לא ידעה כי היא יצרה תקדים. מתוך תודה לנהג שסייע בלידה קראה לבתה אגדה, קיבלה עבורה כרטיס־נסיעה־חינם לכל חייה של אגדה, עגלת־ילדים וחיתולים. כמה שבועות לאחר לידה זו חזרה נוסעת אחרת, המעם בקו טירה־חיפה, על אותו מבצע, ילדה את בתה באוטובוס, קראה לה אשדה־רחל. תגובת אגד: כרטיס־נסיעה־חינם בכל קווי אגד לאשדה־רחל לכל חייה בתו־ספת מלבושי ומזונות תינוקת בשווי מאה לירות.

היה זה רק אחד מן השירותים הרבים שאגד העניק לנוסעיו. מקובל יותר הוא שירות החזרת האבידות (ממוצע חודשי: 3600 אבידות) המטפל לא רק באבידות העונתיות כמעילי גשם ובגדי־רחצה ובאבידות מקריות כזוגות אופניים וארנקי גברות ריקים אלא גם באבידות שלא אבדו כלל. היה זה המקרה של רופאת השיניים הצפתית שבאה, נרעשת כולה, אל מנהל אחת מתחנות אגד, הודיעה כי איבדה את מזוודת המכשירים היקרה שלה. משלא נמצאה המזוודה אחר חיפוש מקיף מצא המנהל את האבידה בצורה מקורית: הוא צלצל אל מנהל אגד בצפת ביקשו לגשת לבית רופאת השיניים, לחפש את המזוודה.

המזוודה היתה בבית, נשכחה שם על־ידי הרופאת המסוזרת.

אוויר, קפיצים ורדיו

השירות העיקרי של אגד לנוסעים (בשנת 1953 הגיע מספרם ל־120 מיליון) הוא הובלתם המהירה, הבטוחה והנוחה למחוז חפצם. את המכשול היסודי להובלה מהירה, ההמתנה המייגעת בתורים, חיסל אגד בדרך היחידה שהבטיחה את החיסול: הכנסת אוטובוסים נוספים וחדישים לשירות, תוך הקפדה על לוח זמני־נסיעות בהתאם לזרם הנוסעים המצופה.

כל שלישי מבין 1125 אוטובוסי אגד הוא חדיש ביותר, מסוג הטיינר הבריטי, בעל חמישים מקומות ישיבה מרווחים, סידורי אוורור משובחים וקפיצים המונעים רתיעה בעת הנסיעה.

בין שהנוסע רוצה להגיע לאילת (אליה בא אגד פעמים בשבוע) ובין שהוא רוצה להגיע למטולה (אליה בא אגד שמונה פעמים ביום) הובטח לו מקומו באוטובוס ללא המתנה יתירה. באוטו־בוס עצמו, במיוחד בקווים הארוכים כתל־אביב—אילת (369 קי־לומטר) והבינעירוניים כירושלים—טבריה (196 קילומטר), הוכנ־סו, לבידור הנוסע, מכשירי רדיו. בקרוב יחולקו בהם גם שבו־עונים מצויירים לקריאה ולעיון.

והירות, אדיבות ונסיעה לפאריס

בטחונם של הנוסעים הובטח על־ידי חינוך בלתי־פוסק של 3061 אנשי אגד לשמירה על הביטחון החל משינון חרוזים כסע לאט ותגיע מהר דרך בתי־ספר לנהגים* ועד לוועדה למניעת תאונות שתחלק פרסים בשווי 25 אלף לירות (כמכונית קייזר־פרייזר, פריג'ידייר, רדיו) בין הנהגים הזהירים.

לאחרונה נוכחו הנהגים לדעת כי לא מספיק להם להיות זהירים, מן הראוי להם להיות גם אדיבים ככל האפשר: שבוע אחר שנהג השיב לשאלת נוסע „לאן אתה נוסע?" בתשובה [redacted]

עצר, באחת מתחנות הנגב, כדי לקחת נוסע. הוא נקנס ב־150 לירות, הוזהר שיוצא, במקרה שני, מן האגודה. נהג לא אדיב אחר, שלא עצר למרות צלצולו המבקש של הנוסע, נקנס בחמש ל־רות.

דוגמה לאדיבות נהג כלפי לא־נוסעים: באחד מימות השבוע שעבר ניסתה גננת לעצור את התנועה בכביש הרצליה, על־מנת להעביר את תריסר הפעוטות שבהשגחתה לצד השני של הכביש. נהג אגד שעבר במקום, עצר את מכוניתו, ירד ממנה לעזרת הגננת, שימש כשוטר תנועה עד שקבוצת הפעוטות עברה את הכביש בשלום.

סיסמה דו־חלקית ושירות רב־גווני

שלא כחברת תחבורה רגילה הפותחת קו חדש רק כשמובטחת לו הצדקה משקית מקפיד אגד מאד על החלק הראשון של סיסמתו אגד מוביל בכל הדרכים וכל הדרכים מובילות אל אגד. אגד הגיע ליישובים נידחים ביותר, אליהם טרם הגיעו חשמל, טלפון, מים או שירות רפואי.

בשבוע שעבר, למשל, הרחיב את רשת 30 אלף הקילומטרים שלו, בה הוא מקשר 850 נקודות, ליישובים כמעט־שכוחים כנס־הרים בהרי יהודה, רגבים בוואדי ערה ונחל עוז בגבול עזה.

כדי לקיים את החלק השני של הסיסמה הוקצו מדי יום עשרות אוטובוסים לשירותים מיוחדים מאבוקה בעמק בית־שאן ועד תקומה בנגב: תריסר המכוניות שיצאו בשלוש בבוקר מחיפה לנצרת על־מנת להוביל את פועלי נצרת לעבודתם סיימו את יומן בהובלת קהל אלפים (לדייק: 12 אלף) לקברו של רבי מאיר בעל הנס בטבריה.

שירות נסיעה לחופי־רחצה (בת־ים לתל־אביב או גבעת אולגה לחדרה), הסעת רבבות לכינוסים ומצעדים או הפניית אוטובוס לכיתת מטיילים צעירה מרחובות לסדום נתקבלו מזמן על דעת הנהלת אגד, המכוונת את העבודה שבועיים מראש, מוכנה, בכל זאת, לשינויים קיצוניים, לפי התראה של שעות.

אוטובוס, מכונת־תפירה ודואר

שירות הנסיעה הוא השירות העיקרי, אך לא היחיד, אותו מציע אגד ל־400 אלף נוסעיו מדי יום. מלבד הובלה ב־1125 אוטובוסים כסופים*, העוברים בממוצע עשרות פעמים ביום ליד כמעט כל אחת מ־600 תחנות ההט, של אגד (כולל 33 קווים עירוניים בחיפה), יכול הנוסע להשתמש בשני שירותים חשובים אחרים בסניפי אגד.

40 אלף נוסעים מנצלים את האפשרות מדי חודש, מפקידים את חפציהם בשירות שמירת החפצים של אגד, הגובה תמורת השמירה מחיר מינימלי של 50 פרוטות. חפצים יותר רציניים כמנורת־חשמל נשמרים יותר ביוקר (100 פרוטות), ושמירת מכונת־תפירה עולה 240 פרוטות.

אלפים אחרים משתמשים בשירות האחר של אגד, משלוח החבילות, המגיע ל־817 יישובים, מביא את החבילה לבית ה־מקבל תוך שעות ספורות. שני לקוחות חשובים של שירות זה: [redacted]עיתונות ומשרד הדואר המודאים בכך מסירת משלוחיהם לכל [redacted]שובי הארץ.

* אחר המיזוג של אגד, שחר ודרום־יהודה הוחלט לוותר על [redacted]צבע הירוק, לצבוע את כל האוטובוסים בכסוף אחיד המתנקה

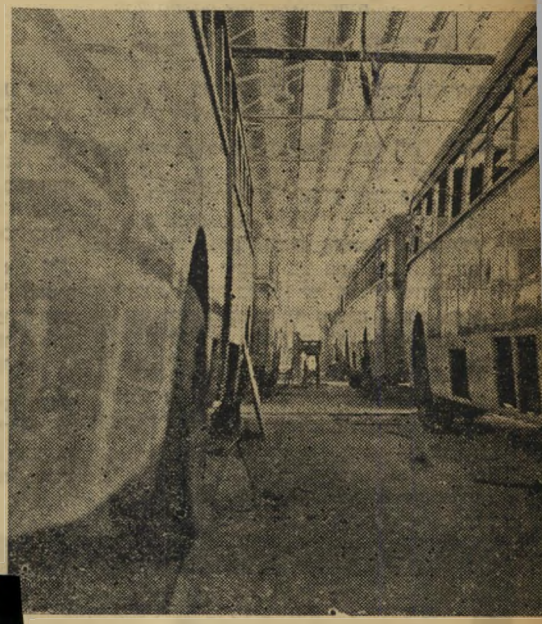

הדגם האחרון. חדיש האוטובוסים של אגד הו[redacted]
הטיינר הבריטי, שנשרות מדגמיו (למעלה) צויידו, לפ[redacted]